

Politisk standpunkt

DANSK FRUGT OG GRØNT

Styrk produktionen af dansk frugt og grønt – for forsyningssikkerhed, bæredygtighed og sundhed

Dansk frugt og grønt er under pres. Produktionen er faldet dramatisk – med 27 % alene fra 2017 til 2023. På trods af at 78 % af danskerne foretrækker at købe dansk frem for importeret, er kun 26 % af grøntsagerne og 9 % af frugten, der sælges i Danmark, faktisk danskproduceret. Importen udgør derfor 74–91 % af forbruget (ref.: Madkulturens analyserapport 2025).

Det er et markant fald siden tidligere generationer – og en bekymrende udvikling i en tid med stigende fokus på robusthed i fødevareforsyningen, klima og sundhed. Med stigende import af frugt og grønt vokser klimabelastningen fra øget transport. I dag udgør den globale transport af frugt og grønt omkring 36 % af den samlede CO₂-udledning fra transport af fødevarer.

DRC bakker fuldt op om en national indsats for at styrke produktionen af dansk frugt og grønt. Vi skal have mere dansk frugt og grønt på menukortet – og i maden, vi serverer for gæsterne hver dag. DRC ønsker at være en aktiv medspiller i indsatsen for at styrke den danske frugt- og grøntproduktion ved at samarbejde med producenter, myndigheder, detailhandel, fødevareleverandører og andre brancheorganisationer. Der skal skabes løsninger, der kan sikre bedre rammevilkår for producenterne, skabe øget efterspørgsel efter dansk frugt og grønt hos forbrugerne, og som styrker adgangen til dansk grønt og frugt for restauranter og caféer.

DRC's forslag – 5 sporskifter til mere dansk frugt og grønt i Danmark

1. Sikring af fødevarerforsyning i en usikker verden

Danmark producerer i dag kun 0,4 % af EU's samlede frugt og grønt – og vi har en af de laveste produktioner pr. indbygger i Europa. Kun 0,6 % af det dyrkede areal i Danmark går til fritlandsdyrkning af frugt og grønt, som samlet set producerer mindre end 50 kg pr. indbygger, mens lande som Holland har et dyrket areal på 10% som dyrker mere end 250 kg pr. indbygger (ref.: Madkulturens analyserapport 2025). Det betyder, at vi har en lav forsyningsgrad og en stigende afhængighed af import. I en global virkelighed præget af klimaforandringer, geopolitisk uro og sårbare forsyningskæder er det et problem. Det kan medføre både svingende og stigende fødevarerpriser.

Danmark bør prioritere en mere robust, selvforsynende og fremtidssikret frugt- og grøntproduktion, som kan dække vores egne behov, og som kan sikre mere stabile fødevarerpriser. Det vil gavne økonomien for DRC's medlemmer.

2. Flere danske råvarer til landets spisesteder

Friske danske fødevarer, som frugt og grønt, er typisk produceret lokalt i sæson. Over 75 % af den danske restaurationsbranche prioriterer sæsonens råvarer, og 66 % lægger vægt på lokal produktion (ref.: Madkulturens analyserapport 2025). Det betyder en branche med stor interesse i dansk frugt og grønt. Men det er i stigende grad vanskeligt at få adgang til danske varer – også uden for sæson eller i forarbejdede formater. DRC ønsker en målrettet indsats for at styrke den danske fødevarerforsyning til professionelle køkkener. Offentlige indkøb skal i højere grad stille krav til de kvaliteter, der kendetegner dansk frugt og grønt. Der skal mere viden ud i restaurationsbranchen om de bæredygtige fordele ved at indkøbe og bruge dansk grønt og frugt på menuen. Danske restauranter og caféer skal servere mere klimavenlig og lokal mad til gæsterne – baseret på et større forbrug af dansk frugt og grønt.

3. Styrkede rammevilkår for producenterne

Høje energi- og lønomkostninger, mangel på investeringer og generationsskifte presser danske gartnerier i konkurrencen med udenlandske producenter. Når f.eks. overskudsgraden på danske gartnerier er omkring 8 %, mens den er 29 % i resten af EU, er det svært for dansk frugt og grønt at konkurrere på pris (ref.: Madkulturens analyserapport 2025). DRC efterlyser politisk handling med investeringsstøtte, teknologiløft og bedre adgang til finansiering, så vi kan fastholde og udvikle dansk produktion af frugt og grønt. Det vil sikre et stort og stabilt udvalg af dansk frugt og grønt året rundt til DRC's medlemmer.

4. Dansk frugt og grønt er et sundere valg

Når Fødevarestyrelsen dokumenterer, at dansk frugt og grønt indeholder færre pesticidrester end importerede fødevarer, betyder det, at dansk frugt og grønt ikke bare er mere lokale og klimavenlige – de er også sundere og har bedre kvalitet.

Dansk frugt og grønt har også højere kvalitet, fordi de høstes modne på friland og ikke undervejs i et lastrum. Det giver bedre smag og friskhed. Den kortere transport betyder også lavere CO₂-udledning. For en restaurant, der vil servere kvalitet med integritet, er sunde smagsfulde og mere miljøvenlige fødevarer et vigtigt argument. DRC samarbejder gerne om information, der fremmer forståelsen af, at danske fødevarer er et sundt valg.

5. Oplysning skal stimulere efterspørgslen

Der er behov for en bred informationsindsats, der oplyser forbrugere og samfund om de mange kvaliteter ved dansk frugt og grønt – som fx friskhed, smag, sundhed, bæredygtighed og forsyningssikkerhed. Lokale sæsonfødevarer har typisk større friskhed som følge af hurtigere leverancer, er bedre for klimaet som følge af kortere transport, sundere pga. færre pesticider – og med øget efterspørgsel styrkes vores hjemmeproduktion og dermed forsyningssikkerheden.

Øget viden skal styrke forbrugernes indtag og præference for danske fødevarer – og dermed skabe et stærkere marked for hjemlige producenter. Forbruget skal meget højere op, for kun 8 % af voksne i Danmark spiser den anbefalede mængde frugt og grønt (Sundhedsstyrelsen 2022). Og forbrugerne skal spise andet end salat, agurk og tomat – for grove danske grøntsager som rodfrugter og kål er gledet for meget i baggrunden i vores madkultur (ref.: Madkulturens analyserapport 2025). Det vil være et vigtigt skridt mod at gøre dansk frugt og grønt til det naturlige førstevalg – både i indkøbskurven og på menukortet. DRC vil søge samarbejde for at fremme en øget efterspørgsel efter dansk frugt og grønt.

Dansk frugt og grønt er en nødvendighed

Det handler ikke kun om indkøbspris og tilgængelighed, men også om klima, job og madkultur. Men i stigende grad også om noget helt grundlæggende: at Danmark kan forsørge sin egen befolkning med sunde og sikre fødevarer.

DRC opfordrer derfor politikerne til at styrke rammerne for dansk produktion – og vi opfordrer hele fødevarekæden, fra producenter til grossister og restauranter, til at stå sammen om at få mere dansk frugt og grønt på menukortet.

Hvis danske restauranter også i fremtiden skal kunne tilbyde gæsterne friske, sunde og lokale måltider, skal produktionen af dansk frugt og grønt styrkes.